

1900/1901. 24 oktober — Stortingets aabning.

Præsidenten: Jeg skal anmode de herrer, som er indvalgt i valgkomiteen, om, saasnart stortingsmødet er hævet, at samles i lagtings-salen.

Jeg stiller dernæst det forslag, at præsidenten bemyndiges til, naar han har modtaget de ved stortingets aabning oplæste dokumenter, med nogle indledende ord at udbringe det sædvanlige ønske for kongen, fædrelandet og broderriget. Hvis ingen udtaler sig derimod, ansees det som vedtaget.

Jeg foreslaar dernæst, at der opnævnes en deputation paa 7 medlemmer for at modtage hans kongelige høihed kronprinsregenten og en anden deputation ligeledes paa 7 medlemmer for, efterat aabningen har fundet sted, at komplimentere paa vanlig maade hans kongelige høihed. Hvis ingen udtaler sig derimod, ansees ogsaa det som vedtaget. — Det er vedtaget.

Som medlemmer af den førstnævnte deputation, der har at modtage hans kgl. høihed kronprinsregenten, opnævnes: hr. Blydt som formand og som medlemmer forøvrigt d'hr. Geelmuyden, Aarnes, Trædal, Næss, Sindre og Bakke. Som medlemmer af den anden deputation opnævnes: hr. Sælen som formand og som medlemmer forøvrigt d'hr. Pedersen, Bull Tornøe, P. Hansen, Svendsbøe, Gunnar Knudsen og Klæppen.

Jeg skal bemærke, at hr. Skilbred som sygmeldt ikke kan medtages her; han skulde ellers efter tur være medtaget.

Idet jeg forudsætter, at repræsentanterne vil følge den gamle skik: samlet at deltage i gudstjenesten i Vor Frelses kirke første søndag efter stortingets aabning, vil jeg anmode herrerne om at have sin opmærksomhed henvendt paa et opslag, som skal komme paa tavlen, med hensyn til tiden, da man skal samles for at begive sig til kirken.

Præsidenten har endnu ikke modtaget nogen officiel meddelelse om, at hendes kongelige høihed kronprinsessen vil indfinde sig til stortingets aabning; men da jeg har grundet formodning om, at saa vil ske, tillader jeg mig at foreslaa, at der for tilfælde opnævnes i henhold til reglementets bestemmelse ogsaa en deputation for at modtage hendes kongelige høihed. Hvis ingen udtaler sig derimod, tør jeg anse det for vedtaget. Efter reglementet skal en saadan deputation bestaa af en ordfører og 4 medlemmer. Jeg opnævner da til ordfører hr. Sveinsson og som øvrige medlemmer d'hr. Engen, Schirmer, Aas og Tandberg.

Mødet hævet kl. 6,5.

Møde den 24de oktober.

Præsident: C. Berner.

Modtagen af den dertil opnævnte deputation indfandt hs. kgl. høihed kronprinsregenten sig kl. 1 i stortinget ledsaget af hs. kgl. høihed arveprins Gustav Adolf, regeringens medlemmer, høiesteret og flere autoriteter.

Hans kongelige høihed kronprinsregenten oplæste følgende trontale:

Gode herrer og norske mænd!

Hans Majestæt Kongen, min høitelskede fader, som paa grund af sygdom er forhindret fra — som han havde ønsket — personlig at aabne Stortinget, har paalagt mig at bringe Eder sin kongelige hilsen, naar I nu efter nye valg træder sammen til udførelse af Eders vigtige gjerning i fædrelandets tjeneste.

Hans kongelige Høihed arveprins Gustav Adolf vil inden kort tid opnaa myndighedsalderen, og det er mig en glæde i denne høitidsstund med Eder at modtage den ed, han idag vil aflægge til Hans Majestæt Kongen og kongeriget Norges konstitution og love.

De forenede rigers forhold til fremmede magter er fremdeles uforandret venskabeligt. Krigen i Syd-Afrika og de lovløse forhold i Kina har ikke givet anledning til nogen høiføining og ikke voldt skibsfarten paa disse farvande nogen væsentlig ulempe.

De af Haager-konferencen vedtagne konventioner angaaende fredelig bilæggelse af mellemfolkelige tvistigheder og tillempling paa krig tilsjøs af Genfer-konventionen af 28de august 1864 samt tre deklarationer angaaende forbud mod visse krigsmidler er ratificerede.

For Nobel-stiftelsen er udfærdiget de fornødne statuter med hensyn til de i testamentet foreskrevne prisuddelinger og dertil knyttede Nobel-instituter.

Uddelingen af «Fredsprisen» besørages af den af Stortinget valgte komite, som ogsaa har ledelsen af det dertil knyttede Nobel-institut. Den første uddeling skal finde sted aaret 1901 paa stiftelsens høitidsdag, aarsdagen for testators død, den 10de december. Af stiftelsens indtægter udtages kr. 300 000,00 for hver prisgruppe, hvoraf $\frac{1}{4}$ — med fradrag af udgifterne ved prisuddelingen — anvendes til dens Nobel-institut.

Ved Pariserudstillingen har den norske afdeling vundet anerkjendelse ved juryens bedømmelse.

Aarsudbyttet af jordbruget i det Søndenfjeldske og paa Vestlandet har været et middels — og i nogle distrikter et godt aar. I det Trondhjemske er udbyttet under et middels aar, og i de tre nordlige amter er det uaar.

Fiskerierne har ogsaa givet mindre godt udbytte. I Finmarken har det været bedre end i de sidste aar, men af vore vigtigste fiskerier var skreifisket i Lofoten mislykket og dækkede ikke fiskernes udrustning, og ved sildefiskerierne nordpaa er det opfiskede kvantum hidtil kun ubetydeligt.

Af vore øvrige næringer har trælast- og fiskehandelen, industrien og fabrikkerne i det hele arbeidet med fordel.

Fragtfarten har indbragt betydelige kapitaler, og vor dampskibsflaade er forøget med forholdsvis store, nybyggede skibe.

Den almindelige forretningsvirksomhed i landet er usvækket og den indenlandske omsætning livlig, saa at jernbanernes og post- og telegrafvæsenets indtægter har holdt sig og viser nogen stigning.

Jernbanebygningen er fremmet overensstemmende med Stortingets beslutninger og vil blive foreslaaet fortsat væsentlig i samme omfang og med samme arbejdsstyrke, men med nogen ændring i arbejdsplanerne for et par af anlæggene.

De to under bygning værende panserskibe antages først at kunne gaa paa togt, «Norge» i slutningen af dette og «Eidsvold» i begyndelsen af næste aar.

Kystbefæstningerne ved Svelviksfjorden og Agdenes er færdige, og befæstningerne ved Tønsbergfjorden bliver færdige i denne eller næste maaned. Forslag til ordning af skyttersvæsenets forhold til armeen og frivilliges deltagelse i landsforsvaret er under udarbejdelse.

Det budgetforslag, som vil blive Eder forelagt, er — trods stigning i udgifterne — balanceret uden nye skatter.

De kongelige propositioner om udfærdigelse af en «almindelig borgerlig straffelov» og «lov om anmeldelse af reisende og fremmede», som ikke kom under behandling paa forrige Storting, vil blive fremsat paany.

Af de øvrige lovforslag, som agtes forelagt Eder, henledes opmærksomheden paa de længe forberedte og stærkt paakrævede love om «aktieselskaber, kommanditselskaber og foreninger med vekslende kapital» og om «forsikringselskaber».

Angaaende den parlamentariske kommissions forslag til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed vil der blive tilstillet Stortinget særskilt meddelelse.

Hans Majestæt Kongen forsikrer Eder om sin kongelige yndest og bevaagenhed, idet han

nedbeder Herrens velsignelse over Eders forestaaende arbejde.

Paa Hans Majestæt Kongens høje vægne erklærer jeg herved Norges riges 50de ordentlige Stortings forhandlinger aabnede.

Givet paa Kristiania slot den 23de oktober 1900.

Gustaf.

Steen.

Lehmann.

Efterat en beretning om rigets tilstand og bestyrelse, siden forrige beretning blev afgivet, var oplæst af hs. exc. statsminister Blehr, traadte hs. exc. statsminister Steen frem foran tronen og foresagde arveprins Gustav Adolf edsformularen.

Hs. kgl. Høihed aflagde følgende ed:

«Jeg Oscar Fredrik Wilhelm Olaf Gustav Adolf lover og sværger at vise kongeriget Norges konstitution og Hs. Majestæt Kong Oscar den 2den lydighed og troskab, saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige ord».

Efter derpaa at have modtaget trontalen og beretningen om rigets tilstand, udtalte

Præsidenten: Norges riges femtiende ordentlige stortings forhandlinger er nu aabnede. Det er et vigtigt og et ansvarsfuldt hverv, der er paalagt os, folkets repræsentanter. Det gjælder at hævde det norske folks ære og ret; det gjælder at sikre dets lykke og virke til dets fremgang aandelig og materielt. Denne store opgave kan ikke løses tilfredsstillende uden ved inderligt og tillidsfuldt samarbejde mellem statsmagterne. Men et saadant samarbejde gjør ogsaa det norske folk sikker regning paa. Vi, folkets repræsentanter, vil i denne stund love os selv at vie arbeidet al vor kraft, al vor evne og altid at handle i den fædrelandskjærlighedens aand, som — det er jeg forvisset om — binder os alle sammen trods meningsforskjel forøvrigt. Saa gaar vi da til dette vort arbejde, idet vi udtaler ønsket: Gud bevare kongen, fædrelandet og brøderriget!

I dette ønske istemte stortingets øvrige medlemmer.

Hs. kongelige høihed kronprinsregenten med følge forlod derefter stortinget, ledsaget af den deputation, der havde fungeret ved modtagelsen.

Efterat den til at komplimentere hs. kongelige høi-hed kronprinsregenten opnævnte deputation igjen havde indfundet sig i salen, besluttedes enstemmig efter præsidentens forslag hs. kongelige høi-hed kronprinsregentens tale og beretningen om rigets tilstand udlagt for at foretages i et senere møde.

Præsidenten: Jeg giver ordet til formanden for den til hs. kongelige høi-hed kronprinsregenten afsendte deputation.

Sælen: Deputationen har udført det hverv, som den fik i opdrag af stortinget. Hs. kongelige høi-hed kronprinsregenten bad deputationen tilbagemelde til stortinget sin hjerteligste tak for den viste opmærksomhed.

Mødet hævet kl. 2.15.

Møde 26de oktober.

Præsident: C. Berner.

Dagsorden:

Referat.

Der refereredes:

1. Valgkomiteen meddeler, at den har valgt C. Berner til formand og Schanche til sekretær.
Enst.: Vedlægges protokollen.
2. Breviks magistrat sender udskrift af forhandlingsprotokollen vedkommende det den 23de oktober sidstleden afholdte valgmandsting for Brevik.

Præsidenten foreslaar, at udskriften tilstilles fuldmagtskomiteen. Præsidenten skal forøvrigt gjøre opmærksom paa, at der straks, da dokumenterne var ankomne, blev givet fuldmagtskomiteen anledning til at gjøre sig bekjendt dermed, saa beslutningen her altsaa kun er af rent formel natur.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Videre refereredes:

3. Forslag fra stortingets præsidentskab angaaende trykningen af stortingstidenden, stortingets indstillinger m. v.

Efter forslag af præsidenten besluttedes enstemmig: Sagen behandles straks.

Forslaget var saalydende:

1. Stortingets og dets afdelingers præsidenter bemyndiges til at afslutte kontrakt med en eller flere bogtrykkere angaaende trykning og korrektur af dokumenter og indstillinger til stortinget og dets afdelinger og de sidstes beslutninger paa billigste vilkaar og forøvrigt i det væsentlige paa de betingelser, der ved lignende overenskomster under de sidste storting er blevne vedtagne.
2. Stortingets og dets afdelingers præsidenter bemyndiges til:
  - a. at antage det fornødne antal referenter til at optage og redigere debatterne i stortinget og dets afdelinger overensstemmende med den dem givne instruks,
  - b. at træffe overenskomst med en eller flere bogtrykkere om udgivelse af den saaledes redigerede stortingstidende med bidrag af statskassen paa betingelse af, at mindst 200 eksemplarer af tidenden leveres gratis til stortinget og forøvrigt paa de vilkaar, som præsidenterne finder hensigtsmæssige og betryggende,
  - c. til enhver tid at afgive de bestemmelser, der maatte paakræves til gennemførelse af denne beslutning.

Votering:

Forslaget bifaldtes enstemmig.

Videre refereredes:

4. Kontinuationsindstilling fra fuldmagtskomiteen angaaende fuldmagterne. (Indst S. no. 3). (Angaar fuldmagten for den ved det nye valgmandsting for Brevik valgte repræsentant læge Paul Backer og suppleant trælasthandler Tollef Sohlberg).

Efter forslag af præsidenten besluttedes enstemmig: Denne indstilling behandles straks.

Komiteen indstillede:

Fuldmagten for den nye repræsentant og suppleant antages.

Votering:

Indstillingen bifaldtes enstemmig.